

به نام خدا

جلسه اول درس کلیات حقوق

رشته حسابداری

مقدمه:

مباحث این درس در سه قسمت عمده: آشنایی با کلیاتی از علم حقوق، بخشی از حقوق مدنی(حقوق قراردادها)، حقوق کار(روابط کارگر و کارفرما) و آشنایی با بیمه های اجتماعی تنظیم شده است که در سه فصل جداگانه به آن ها می پردازیم.

- در فصل اول در راستای آشنایی با کلیاتی از علم حقوق، به تعریف علم حقوق، هدف علم حقوق، آشنایی با چند واژه مهم پرداخته و سپس تقسیمات علم حقوق را بیان می نماییم.

- در فصل دوم کلیاتی از حقوق قراردادها بیان می شود که شامل: تعریف قرارداد، انواع عقد(معین و نامعین، صحیح، باطل و غیرنافذ)، شرایط صحت قرارداد(ماده ۱۹۰ قانون مدنی)، موضوع معامله، آثار قرارداد، اصول اولیه و مهم در قراردادها(اصل آزادی قراردادی، اصل نسبی بودن قراردادها، اصل لزوم و اصل صحت) و تعریف سند می باشد.

- در فصل سوم بخشی از حقوق کار و روابط کارگر و کارفرما مختصر مطرح خواهد شد. مباحث اصلی این فصل شامل: تاریخچه مختصر قانون کار، آشنایی با واژگان کارگر، کارفرما، کارگاه، نحوه ایجاد رابطه بین کارگر و کارفرما (قرارداد کار، تعلیق و خاتمه آن، جبران خسارت)، نحوه حل اختلاف میان کارگر و کارفرما و مراجع حل اختلاف می باشد. در پایان نیز آشنایی مختصری با بیمه های اجتماعی خواهیم داشت.

فصل اول

الف) تعریف علم حقوق: حقوق جمع "حق" و عبارتست از امتیازی که شخص در جامعه دارا می باشد و دیگران مکلف به رعایت آن هستند. حق ممکن است ناشی از قانون، قرارداد یا عرف و عادت باشد. علم حقوق دانشی است که به تجزیه و تحلیل قوانین و قواعد حقوقی و سیر تحول آنها می پردازد.

ب) هدف علم حقوق: از دیدگاه فردگرایان (مکتب اصالت فرد)، هدف قواعد حقوق تامین آزادی فرد و احترام به شخصیت و حقوق طبیعی اوست، زیرا آنچه در عالم خارج وجود دارد انسان است و اجتماع چیزی جز توده ای از انسان ها نیست. در مقابل، جامعه گرایان (مکتب اصالت جامعه)، هدف قواعد حقوق را تامین سعادت اجتماعی و ایجاد نظم در روابط و زندگی اشخاص می دانند. از نظر این دسته، حقوق محصول زندگی اجتماعی است؛ یعنی به خاطر حفظ نظم و عدالت در روابط اجتماعی است که وجود این گونه قواعد ضرورت پیدا می کند. از جمع دو دیدگاه گفته شده، به عنوان نتیجه باید اعتراف کرد که وجود فرد و اجتماع هر دو حقیقت دارد و هدف حقوق باید حفظ شخصیت انسان و در عین حال تامین منافع عمومی جامعه باشد، بنابراین هدف حقوق، عدالت و ایجاد توازن و تعادل بین منافع فردی و اجتماعی است.